

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus kehittää siviilipalvelusjärjestelmää tarkoituksenmukaisemmaksi parlamentaarisen asevelvollisuuskomitean mietintöä hyödyntäen ja kytkien palveluksen nykyistä selkeämmin kokonaisturvallisuuden toimintamalliin sekä mahdollistaa siviilipalvelushenkilöstön käyttämisen väestönsuojelutehtäviin.

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 23.5.2025 poikkihallinnollisen työryhmän valmistelemaan siviilipalveluslain muuttamista. Työryhmän toimikausi on 1.6.2025–30.4.2026. Työryhmä perusti alatyöryhmän valmistelemaan ratkaisuvaihtoehtoja.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on siviilipalveluksen kytkeminen entistä vahvemmin kokonaisturvallisuuden toimintamalliin sekä julkisen hallinnon varautumista, valmiutta ja jatkuvuudenhallintaa turvaavaan työhön. Sekä siviilipalvelusta suorittavien että sen suorittaneiden ja Puolustusvoimien reservistä siviilipalvelukseen hakeutuneiden käytettävyyttä viranomaisten tukena erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa kehitettäisiin. Kaikille siviilipalveluksen reserviin kuuluville mahdollistettaisiin kertauspalvelus.

Vakaumuksentutkinta laajennettaisiin Puolustusvoimien valmiuden kohottamiseen tarkoitetun kertausharjoituksen ajalle. Asevelvollisuuslaissa säädetyn palveluksen ja siviilipalveluksen välillä siirtymistä joustavoitettaisiin siten, että myös aloitetusta siviilipalveluksesta voisi vaihtaa varusmiespalvelukseen ja Puolustusvoimien reservistä siviilipalvelukseen hakeutunut henkilö voisi palata takaisin Puolustusvoimien reserviin riippumatta siitä, onko hän aloittanut täydennyspalveluksen.

Esitykseen sisältyy myös ehdotuksia, joiden tarkoituksena on siviilipalveluksen

toimeenpanon ja siihen liittyvät viranomaisyhteistyön sujuvoittaminen sekä siviilipalvelussääntelyn ajantasaistaminen ja terminologinen täsmentäminen

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/35314/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriö, PL 32, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/35314/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM102:00/2024). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 26.4.2026.

Ruotsinkielinen käännös hallituksen esityksen pääasiallisesta sisällöstä sekä sen sisältämistä lakiehdotuksista lisätään lausuntopalveluun niiden valmistuttua. Lausuntoaika pidennetään vastaamaan suomenkielisen luonnoksen lausuntoajan pituutta.

Valmistelijat

Lisätietoja asiassa antaa:
Erityisasiantuntija Aino-Inkeri Miestamo (TEM), puh. 029 504 7238, aino-
inkeri.miestamo(at)gov.fi

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM102:00/2024> - Linkki hankesivulle

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM102:00/2024> - Länk till projektsidan

Liitteet:

[Luonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi siviilipalveluslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus - Ålands landskapsregering
Ahvenanmaan valtionvirasto
Aseistakieltäytyjäliitto ry
Eduskunnan oikeusasiamies
Energiavirasto
Espoon kaupunki
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Karjalan pelastuslaitos
Etelä-Pohjanmaan elivoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
Etelä-Savon pelastuslaitos
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus - The European
Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats
FIMEA
Finanssivalvonta
Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Helsingin kaupunki
Helsingin väestönsuojeluyhdistys
Huoltovarmuuskeskus
HUS -yhtymä
Hyvil Oy
Hätäkeskuslaitos
Ilmatieteen laitos
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Itä-Uudenmaan poliisilaitos
Jyväskylän kaupunki

Kaakkois-Suomi elinvoimakeskus
Kainuun pelastuslaitos
Kansallisarkisto
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Suomen pelastuslaitos
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keskusrikospoliisi
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirkkohallitus
Korkein hallinto-oikeus
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kymenlaakson pelastuslaitos
Lahden kaupunki
Lapin elinvoimakeskus
Lapin hyvinvointialue
Lapin pelastuslaitos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Luonnonvarakeskus Luke
Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanpuolustuskurssit
MPK - Etelä-Suomi
MPK - Keskustoimisto
Museovirasto
Oikeuskanslerin virasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulun kaupunki
Palkeet
Pelastusopisto
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan pelastuslaitos
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Savon pelastuslaitos
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Poliisihallitus
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Pääesikunta
Rahoitusvakuusvirasto
Ruokavirasto
Satakunnan hyvinvointialue
Satakunnan pelastuslaitos
Senaatti-kiinteistöt
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Siviilipalveluskeskus
Sosiaali- ja terveysministeriö
SPR
Suojelupoliisi
Suomen Kirjastoseura
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö - SPEK
Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Suomen Ympäristökeskus
Säteilyturvakeskus
Tampereen kaupunki
Tasa-arvovaltuutettu
Tasavallan presidentin kanslia
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Traficom in Kyberturvallisuuskeskus
Tuomioistuinvirasto
Turun kaupunki
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Turvallisuuskomitean sihteeristö
Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus
Ulkoministeriö
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uudenmaan Pelastusliitto
Valtiokonttori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki
Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa)
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Varusmiesliitto ry
WWF-Suomi
Väestönsuojelusäätiö sr
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hjelt Jan
Työ- ja elinkeinoministeriö

Miestamo Aino-Inkeri
Työ- ja elinkeinoministeriö